

РЕЦЕНЗИИ

за заемане на академичната длъжност "доцент" по конкурс, обявен от
Университет "Проф. д-р Асен Златаров"- Бургас

I. Обща информация

1. Изготвил рецензиите - проф. д-р Таня Дъбева, професор по професионално направление 3.9. Туризъм, научна специалност Икономика и управление (Туризъм), катедра "Икономика и организация на туризма", ИУ-Варна. Вписана в регистъра на академичния състав на Р. България в Националния център за информация и документация /НАЦИД;

2. Основание за написване на рецензиите - Заповед на Ректора на Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - Бургас № РД 121/28.05.2019 г. и решение на Научното жури от 30.05.2019 г. (Протокол №1);

II. Информация за конкурса- Конкурсът за заемане на академичната длъжност "доцент" е по професионално направление 3.9. Туризъм, научна специалност "Икономика и управление"(Туризъм)". Конкурсът е обявен в ДВ бр. 25/26.03. 2019 г./ за нуждите на Колеж по туризъм към Университет "Проф. д-р Асен Златаров"- Бургас;

III. Кандидати по конкурса - по обявения конкурс са предоставили документи двама кандидати: гл. ас. д-р Розалин Янев Иванов и д-р Димчо Тодоров Тодоров.

Представените комплекти материали за участие в конкурса са в съответствие със ЗРАСРБ, правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров” – Бургас.

Гл. ас д-р Розалин Янев Иванов представя набор от документи на хартиен и електронен носител вх. № 2089/27.05.2019г.,

Гл. ас. д-р Димчо Тодоров Тодоров е входирал комплект от документи на хартиен и електронен носител вх. № 2044/21.05.2019г.

IV. Рецензия за заемане на академичната длъжност "доцент" от гл. ас. д-р Розалин Янев Иванов

1. Информация за кандидата

Гл.ас.д-р Розалин Янев е роден на 01.05.1955 г. в град Бургас. Средното си образование завършва в НЕГ "Вилхелм Пик", а висшето - ОКС"магистър" във ВИНС, сега ИУ Варна през 1981, специалност "Икономика и организация на туризма". Придобива ОНС"доктор" по ПН 3.9., научна специалност "Икономика и управление (Туризм)" в ИУ- Варна на 23.10.2012 г. (Диплом № 019 от 23.10.2012.). Преминал е и допълнителни обучения по Комуникационен маркетинг и Маркетинг и мениджмънт на туризма в Университет Оксфорд Брукс, Великобритания и в Балеарски университет- Палма де Майорка, участието в които е удостоверено със съответните сертификати.

Трудовата дейност на кандидата по конкурса е изключително разнообразна. Гл.ас. Розалин Янев е с богат професионален опит в областта на туризма като е заемал последователно различни длъжности в ТК"Балкантурист"- Бургас и ТК"Слънчев бряг" като екскурзовод, организатор по туризма, завеждащ туристическо бюро, главен специалист "Средства за подслон" (1985-86, ТК Балкантурист"- Бургас); научен сътрудник ИПККТО "Д-р Ячо Кабаивански", Бургас; зам. генерален директор Експлоатация, Слънчев бряг АД и други. Д-р Розалин Янев е също 4 мандата член на Общинската комисия по категоризация на местата за настаняване и ЗХР, както и член на общинския консултативен съвет по туризъм-Бургас, което е признание за достиженията и уменията на кандидата.

Богатият професионален опит на различни позиции е база за качествена научна и преподавателска дейност.

През 1990 г. д-р Розалин Янев постъпва като асистент и Колеж по туризъм към Университет "А.Златаров", Бургас, катедра "Икономика и управление на туристическото обслужване"; старши асистент -1991; главен асистент - от 1993 до момента. От 2016 г. е зам. директор Учебна дейност на Колежа по туризъм към Университет "А.Златаров". Владее немски, английски и руски езици.

Кратката биографична справка доказва, че са изпълнени изискванията на чл.67, ал.1, т. 1 и 2а от Правилника за условията и реда за придобиване на научни звания и заемане на академични длъжности във Университет „Проф. д-р А. Златаров“-Бургас, както и на чл. 24, ал. 1 от ЗРАСРБ във връзка с чл. 53, ал. 1 от ППЗРАСРБ.

2. Оценка на научните трудове по конкурса

Основните научно-изследователски интереси на гл. ас. д-р Розалин Янев са в областта на мениджмънта на хотелиерството и ресторантьорството и особено в областта на икономическите аспекти на тези основни туристически дейности: Управление на доходността и приходите, Ценообразуване, Ефективност. Тези области, въпреки ключовото им значение в хотелиерския и ресторантьорския мениджмънт, не са достатъчно проучени и анализирани в националната специализирана литература.

Общият брой на публикациите, с които гл. ас.д-р Розалин Янев участва в конкурса за заемане на академичната длъжност "доцент" е 26. Общият брой страници е 807, от които в научни издания 693/ 85,8%/, което показва, че по този показател- брой страници преобладават сериозните научни изследвания.

Структурата на трудовете за участие в конкурса на кандидата е следната:

Таблица 1.ОБООБЩЕНА ТАБЛИЦА ЗА БРОЙ СТРАНИЦИ ОТ ПУБЛИКАЦИИТЕ НА ГЛ.АС. Д-Р РОЗАЛИН ЯНЕВ ИВАНОВ, ПРЕВЪРНАТИ В СТАНДАРТНИ МАШИНОПИСНИ СТРАНИЦИ

№	Вид на научните публикации	Самостоятелна		В съавторство (лич.участие)		Общо	
		Броя	Стр.	Броя	Стр.	Броя	Стр.
1.	Монографии	2	296	-	-	2	296
2.	Монография на базата на дисертационен труд	1	169	-	-	1	169
3.	Статии и доклади в реферирани издания (Web of Science)	2	32	-	-	2	32
4.	Научни статии и доклади	16	187	2	9	18	196
5.	Учебници и учебни помагала	-	-	3	114	3	114
	Общо:	21	684	5	123	26	807

От така представените научни публикации само две са в съавторство, останалите са самостоятелни, от научните издания, по брой страници имат превес монографиите - 3 на брой (67%), едната от които е публикуван дисертационен труд, което доказва задълбочеността на публикационната дейност на автора. От посочените 11 статии 2 са на английски език, 1 на руски, а докладите са 9. Статиите са публикувани основно в утвърдени университетски издателства, 3 са издадени в чужди издателства като две от тях са респективно в базите данни на Web of Science (Thomson Reuters). Докладите са представени на реномирани национални и 1 - на международен форуми. Всички публикации са с ISBN или с ISSN и са налични.

От така представените трудове научен интерес представляват и двете монографии (извън дисертационния труд), включени в трудовете по конкурса.

1. Монографията "За ефективно хотелиерство" е предоставено съобразно изискванията на 24, ал. 1 от ЗРАСРБ във връзка с чл. 53, ал. 1 от ППЗРАСРБ и чл.

67, ал. 1, т.3 на Правилника за условията и реда за придобиване на научни звания и заемане на академични длъжности във Университет „Проф. д-р А. Златаров“-Бургас. Тя е:

- ✓обсъдена в първичното звено и е рецензирана от две авторитетни хабилитирани лица;
- ✓изведени са условията и предпоставките за ефективно функциониращи хотели като се тръгва от концептуалната идея и проектиране;
- ✓подробно е коментирана рентабилността на приходите от продажби в хотелиерството като се акцентира върху ролята на ценообразуването, взаимовръзката му с рентабилността и прогнозирането на обема продажби;
- ✓представена е теорията и основните методи на управление на доходността в хотелиерството;
- ✓ монографията е значимо и полезно за експерти, специалисти и студенти научно приложно изследване.

Втората монография на кандидата, включена в конкурсните документи "Как да спечелим от хотела и ресторанта в условията на конкуренция" разглежда основни аспекти от създаването и развитието на хотелиерския и ресторантьорския продукти, които са база за изграждане, експлоатация и мениджмънт на конкурентоспособни обекти.

Посочените научни направления са безспорно актуални в контекста на теориите и изискванията за ефективен, конкурентоспособен и печеливш хотелиерски и ресторантьорски бизнес. Затова оценявам областите на научните интереси на гл. ас. д-р Розалин Янев като актуални и приложими и напълно съответстващи с така обявения конкурс.

Посочените и рецензирани от нас публикации, съобразно актуално приложимата точкова система събират 555 точки, с което надхвърлят

минималните държавни изисквания -425 т. и тези от Правилника за условията и реда за придобиване на научни звания и заемане на академични длъжности във Университет „Проф. д-р А. Златаров“- Бургас- 550 т.

Относно цитиранията, кандидатът в конкурса отчита 3 цитата (45 т.) в реферирани и индексирани в световно известни бази данни трудове; 1 цитат (10 т.) в монографични и колективни томове с научно рецензиране и 13 цитата (65 т.) в нереперирани списания с научно рецензиране- общо 120 т.като информацията е попълнена според МДИ.

Сумарно, по отношение на научните трудове, участващи в конкурса и цитиранията, гл.ас.д-р Янев надхвърля посочените минимални държавни и университетски изисквания.

3. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

Гл.ас.д-р Розалин Янев се занимава с преподавателска дейност от 1990 г., когато постъпва като асистент в катедра "Икономика и управление на туристическото обслужване", Колеж по туризъм, У-тет "А. Златаров"- Бургас. Преподавателският му стаж е 29 години, изнася лекции и води семинарни занятия по дисциплините Икономика и организация на хотелиерството и ресторантьорството; Икономика на хотела и ресторанта; Въведение в туризма; Обслужване в средствата за настаняване и др. пред ОКС "Професионален бакалавър". Представени са 9 учебни програми, изготвени от кандидата. Съответната информация доказва, че по конкурса е осигурен съответния хорариум. Съгласно справка на учебно-информационния център към Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас, за учебната 2018/2019г учебната натовареност съгласно индивидуалния план общо 452 ч., с което надхвърля годишната от 360 часа.

Учебният процес е осигурен от д-р Янев със съответните актуални учебници и учебни помагала-3 броя с обем 114 с. (2 учебника и 1 учебно помагало в съавт.).

Гл.ас. д-р Янев е участвал в 7 научни или образователни проекти (5 международни и 2 национални), както следва:

Е	16. Участие в национален научен или образователен проект
	1. Изработване на проект на "План за регионално развитие на ниво Югоизточен район за планиране". Възложен от МРРБ, съгласно ПМС № 145/27.06.2000 г., с участие на консултантски дружества ADO и LRDP от ЕС.
	2. "Програма за развитие на туризма на територията на община Созопол за периода 2005-2008 г." По договор между община Созопол и БРТК - Бургас.
	3. "Основни насоки за социално-икономическо и духовно развитие на община Бургас до 2005 г." Договор между община Бургас и ВХТИ "Проф. д-р Ас. Златаров. 1989 г.
Е	17. Участие в международен научен или образователен проект
	1. "Създаване на база данни от туристическа информация за бургаски регион". По линия на Британския съвет чрез БАЕСТ, 1998 г. Участници: Колеж по туризъм - Бургас, БРТА-Бургас, Университет "Оксфорд - Брукс" - Великобритания.
	2. "Изготвяне на методика за план за развитието на туризма в Бургаски регион"(по примера на община Приморско и с.Медово). По линия на Британския съвет. 1998 г. Участници: Колеж по туризъм - Бургас, Университет "Манчестер политекник" - Великобритания.
	3. "Разработване на справочник за туристическа информация за Бургаски регион". По линия на Британския съвет. 1998 г. Участници: Колеж по туризъм - Бургас, БРТА - Бургас, Британски съвет.
	4. "Стратегия за природосъобразен туризъм в ПП"Странджа"2014-2020 г., в рамките на проект "Устойчиво управление и устройство на Природен парк"Странджа". С финансовата подкрепа на Европейския фонд за развитие на ЕС и държавния бюджет на РБ чрез оперативна програма "Околна среда 2007-2013 г."

Също така е бил ръководител на един национален и на един международен научни проекти.

На базата на изнесената информация, бихме оценили учебната и преподавателска дейност на гл. ас. д-р Розалин Янев като разнообразна и компетентна, с високо качество, напълно съответстваща на така обявения конкурс.

4. Оценка на научните и научно приложни приноси на кандидата

В трудовете по конкурса гл. ас. д-р Розалин Янев развива следните изследователски направления:

✓ Икономика и мениджмънт на хотелиерството и ресторантьорството. Управление на приходите и ефективност на хотелиерството – В.3., Г.4., Г.5., Г.7. - №№ 39,41,45,47,49,51,52,56, Е.21;

✓ Организация на обслужването в заведенията за настаняване - Г.4., Г.7. - №№40,47,48,53., Е.20. - № 91;

✓ Социално-икономическо и териториално развитие на туризма – Г.6. - № 34., Г.7. - №№ 46.,50.,54., Е.20 - № 92;

✓ Развитие на алтернативни видове туризъм – Г.6. - №33., Г.7. - №№42.,43.,44.,50.,55., Е.20 - № 92.

На базата на рецензирането на посочените трудове и направления, приемаме справката на автора за научните приноси като систематизирано бихме ги групирали по следния начин:

4.1. Научни приноси:

✓ разработени са основни теоретични постановки относно управлението на доходността в хотелиерството (ийлд мениджмънт) по елементи на продукта и сегменти на търсенето;

✓ разработена е методика на управление на доходността в хотелиерството;

✓ систематизирана са ролята и значението на рентабилността от продажби за успешното управление на приходите и доходността в хотелиерството;

✓ изведена е ролята на системата на цените и ценообразуването в хотелиерството върху управлението на приходите и доходността;

✓ систематизирани са условията и предпоставките за ефективно функциониране на хотела като основен вид заведение за пребиваване.

4.2. Научно приложни приноси:

✓ направено е емпирично проучване на хотелиерството в Бургаския регион и са изведени насоки за усъвършенстване управлението на доходността чрез класически методи и методи на ийлд мениджмънта;

- ✓ разработена е методика за формиране на вътрешнофирмени цени в хотелиерството;
- ✓ предложена е алтернативна методика за установяване на необходимата заетост и обем на приходите при промени в продажната цена на нощувките с цел запазване равнището на доходност на продажбите;
- ✓ изготвени са стратегии за развитието на туризма на териториите на общините Бургас и Созопол;
- ✓ представена е експертна оценка за някои от основните проблеми на българския туризъм и хотелиерство за периода 2015-2018 и идеи за тяхното разрешаване;
- ✓ съставени са конкретни маршрути за културен туризъм по линията на трансграничното сътрудничество, които биха направили възможно идентифицирането на историята и културата на трако-илирийските наследници в страните на Балканския полуостров.

5. Критични бележки и препоръки

Препоръчвам на гл.ас.д-р Янев да разшири научните си изследвания в областта на управлението на доходността и приходите и в ресторантьорството, както и да публикува повече трудове в реферирани и индексирани издания в световните бази данни.

6. Заключение

На базата на направените оценки смятам, че кандидатът за заемане на академичната длъжност "доцент" гл.ас.д-р Розалин Янев Иванов надхвърля както минималните държавни изисквания, така и тези от Правилника за условията и реда за придобиване на научни звания и заемане на академични длъжности във Университет „Проф. д-р А. Златаров“ - Бургас, което е илюстрирано чрез следната таблица:

Таблица 2. Сравнителен брой точки

Показатели	Доцент - бр.т.ДМИ	Доцент- бр.т.Правилник "А.Златаров"	Доцент-бр.т. гл.ас. д-р Розалин Янев
А.Показател1	50	50	50
Б. Показател 2	-	-	-
В.Показател 3	100	100	100
Г.Сума от показатели от 1 до 10	200	400	400
Д.Сума от показатели от 11 до13	50	100	120
Е. Сума от показатели от 14 до 21	-	100	228,3
Общо	400	750	898,3

Съобразно изнесената обективна информация считам, че гл.ас.д-р Розалин Янев напълно отговаря на изискванията по основните показатели и притежава всички необходими качества за заемане на академичната длъжност "доцент" по ПН 3.9., научна специалност "Икономика и управление (Туризм)".

V. Рецензия за заемане на академичната длъжност "доцент" от д-р Димчо Тодоров Тодоров

I. Информация за кандидата

Д-р Димчо Тодоров Тодоров е роден на 06.10.1956 г. В периода 1977 - 1980 г. получава полувисше образование в Института по международен туризъм (ИМТ) „Алеко Константинов“, специалност „Хотелиерство и ресторантьорство“. От 1996 до 1997 г. продължава обучението си в Института за следдипломна квалификация при УНСС, специалност „Мениджмънт и маркетинг в международния туризъм“. Завършва ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ в Университет „Проф. Д-р Асен Златаров“ - Бургас. Получава ОНС "доктор" в Софийски университет „Св. Климент Охридски“ по професионално направление

4.4. Науки за земята (География на рекреацията и туризма)- Диплом № СУ 2015-163/20.10.2015. Последователно преминава през академичните длъжности „асистент“ (2015 г.) и „главен асистент“ (2016 г.) в Европейско Висше Училище по Икономика и Мениджмънт, където е щатен преподавател до 2018 г.

Професионалната реализация на д-р Тодоров е богата и разнообразна. От 1980 г. до момента заема различни оперативни и ръководни позиции, включително:

- ✓ оперативни длъжности, свързани с организацията, технологията и управлението на хотелиерството и ресторантьорството (1980 - 1990 г.);
- ✓ управител на туристическа фирма „Магика“ (1990 - 1997 г.);
- ✓ главен експерт към „Асоциация за туристическо осигуряване“ - София (1997 - 2001 г.);
- ✓ външен експерт към Централна експертна комисия по лицензиране и категоризиране на туристически обекти (2000 - 2004 г.);
- ✓ външен експерт към Националната Агенция за Професионално Образование и Обучение (2002 г. - до момента);
- ✓ консултант на туристически компании (2004 - 2005 г.).

От 2009 г. до момента е учредител и Председател на УС на БАЕТ-Българска асоциация на експертите в туризма. Член е на Националната експертна комисия по категоризиране и сертифициране на туристически обекти към Министерство на туризма. Член е на Националното сдружение на малкия и среден бизнес в туризма, както и на Междуведомствения съвет по кадрите към МТ. Също така от 2014 г. е външен експерт към НАОА, както и към НАПОО /Национална агенция за професионално образование и обучение/ към МС.

Посочената информация доказва солиден практическия опит и обществена ангажираност на кандидата по конкурса, която проличава и от медийните му изяви по проблемите на туризма в България.

Кратката биографична справка доказва, че са изпълнени изискванията на чл.67, ал.1, т. 1 и 2а от Правилника за условията и реда за придобиване на научни звания и заемане на академични длъжности във Университет „Проф. д-р А.

Златаров“ - Бургас, както и на чл. 24, ал. 1 от ЗРАСРБ във връзка с чл. 53, ал. 1 от ППЗРАСРБ.

2. Оценка на научните трудове по конкурса

Според подадената от автора справка, той участва в конкурса със следните трудове:

ПУБЛИКАЦИИ	Монографии	Студии	Учебници и учебни помагала	Статии и доклади	Научно практически разработки	ОБЩО
	3	2	16	30	1	52
ПУБЛИКАЦИИ	Монографии	Студии	Учебници и учебни помагала	Статии и доклади	Научно практически разработки	ОБЩО
	3	2	16	30	1	52

Не можем да посочим броя страници, тъй като липсва подобна информация от кандидата и не е в компетенциите на рецензента да изчислява страници, респективно да ги приравнява към стандарта. Също така не са отграничени статии от доклади, което затруднява оценяването на съдържанието и представителността на публикациите. При липса на подобна информация не бихме могли да преценим

каква е структурата на научните трудове и съотношението им към учебниците и учебните помагала.

От така представените публикации по списъка на автора, не приемаме за рецензиране:

1. Статии с № 1,2,4,5,15,16, тъй като напълно съвпадат с посочените в автореферата на кандидата публикации по дисертационния труд;

2. Статии № 2,6,9,11,12,13,14,18,20,23 и 25 тъй като са публикувани в сп. "Туризм и отдих", което няма научна редколегия, т.е. не е реферирано и още по-малко индексирано, както и не е регистрирано в националния референтен списък. Тези статии на кандидата са с приложен характер и биха могли да се отнесат към списък в графа: Други популярни публикации. Същото се отнася и до публикация № 10, публикувана в сп. "Човешки ресурси";

3. Статия №19 /на български език/, защото текстът е аналогичен с този на статия 22 /на английски език/;

4. Студиите, представени от кандидата, защото имат популярен характер и включват в съдържанието си основно информация от нормативни документи. Не се свързват с реален научен проблем и неговото разрешаване. Според мен биха били полезни за подготовката на ученици от средните училища по туризъм и хотелиерство;

5. Учебните помагала (в списъка от 1 до 10), които са вероятно издадени по проекти, но не са налични.

От останалите за рецензиране публикации, 4 са под печат /удостоверено със служ. бележки/, както и един учебник. В така представените публикации има много повторения на текстове, грешки при изписването на трудовете и ISBN, при цитирането на авторите и списъците на използваната литература, установява се липса на по-съвременни източници и други.

Основните направления в изследователската дейност на д-р Димчо Тодоров са в областта на мениджмънта на хотелиерството и по-конкретно:

✓ системите за категоризация и класификация на заведенията за пребиваване и ЗХР- публ. I 1;2;

✓ някои аспекти на мениджмънта на хотелиерството- създаване и оперативное управление на хотелиерския продукт; мениджмънт на обслужването- публ. I3; III 3,6; V 23,26,29.

Изведените направления са значими от гледна точка на националното регулиране на основната туристическа дейност-хотелиерството, както и във връзка с процесите по усъвършенстването и развитието на хотелиерската суперструктура и обслужване.

Посочените направления са представени основно в монографиите на кандидата, за които не е ясно дали са обсъдени в първични звена, но са рецензирани от авторитетни хабилитирани лица като рецензиите не са налични. Монографии 1- "Управление на качеството в хотелиерството чрез внедряване на национална независима, доброволна категорийна система „Български хотелски стандарт“ и 3 - „Мениджмънт на българския хотелиерски продукт при класифициране и категоризиране на туристическата материално-техническа база“ (и за двете е отбелязано, че са преиздадени през 2019 като втората е дисертационния труд на кандидата, но за рецензиране са представени на хартиен носител първите издания) са близки по структура и съдържание като третират въпросите на категоризацията на хотелиерската суперструктура у нас, предимно чрез анализ на националната нормативна уредба. В тези две монографии се откриват множество редакционни, информационни и структурни пропуски като неправилно цитиране, липса на използваната литература (мон.1); посочване на различни издателства и години на издаване; неномериран илюстративен материал и др.

Монографията „Хотелски мениджмънт”, №2 от списък с научни трудове на д-р Тодоров акумулира разнообразна информация, отново предимно нормативна и е преимуществено с учебнически характер. В увода е изписано друго заглавие "Предприемачество и хотелски мениджмънт", а не това на корицата. Същото заглавие откриваме и на учебник от кандидата от 2017 година.

Поради липсата на наукометрична информация не бихме могли да посочим точния брой точки, но приблизително се изчислява, че кандидатът отговоря на МДИ, но не отговаря на изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни звания и заемане на академични длъжности във Университет „Проф. д-р А. Златаров“- Бургас

В посочените от кандидата 43 цитирания неправомерно са включени 2 цитата от магистърски тези, 3 - в учебни програми? и 16 позовавания в едно произведение от един източник на кандидата, което противоречи на т.9 от Забележките в Постановление 122/22.06.2018 за изменение и допълнение на ЗРАСРБ.(Всяка цитирана публикация се брои само веднъж за дадена цитираща публикация независимо от това колко пъти е спомената в текста на цитиращата статия.) При тази ситуация,предполагаме, че броят на цитиранията намалява на 22 като според справката на кандидата два са в реферирани и индексирани в св. бази данни публикации.

Тематиката на приетите за рецензиране трудове отговаря частично на тематиката на обявения конкурс, защото публикациите са сведени основно до мениджмънта на хотелиерството.

3. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

Д-р Димчо Тодоров осъществява активна преподавателска дейност в различни образователни институции. Той е изготвил учебни програми и е преподавал по следните дисциплини:

Управление на качеството в туризма – БСУ (Бургаски Свободен Университет), Катедра „Маркетинг“, гр. Бургас. □ Специализирани видове туризъм - ЕВУИМ (Европейски Висше Училище по Икономика и Мениджмънт), Катедра „Администрация и Управление“, гр. Пловдив и гр. София. □ Управление на качеството в туризма - ЕВУИМ (Европейски Висше Училище по Икономика и Мениджмънт), Катедра „Администрация и Управление“, гр. Пловдив и гр. София. □ Ресторантьорски мениджмънт - ЕВУИМ (Европейски Висше Училище по Икономика и Мениджмънт), Катедра „Администрация и Управление“, гр. Пловдив и гр. София. □ Хотелски операции – СУ (Софийски Университет „Св. Климент Охридски“, Геолого-Географски Факултет, гр. София. □ Хотелски мениджмънт – ЕВУИМ (Европейски Висше Училище по Икономика и Мениджмънт) гр. Пловдив и гр. София. □ Селски туризъм, Аграрен туризъм, Винен туризъм – ЛТУ (Лесотехнически Университет), Агрономически факултет, Катедра „Трайни насаждения“, гр. София. □ Мениджмънт на хотелския бизнес – ЕК „Европейски колеж по икономика и управление“, Специалност „Туризъм“; гр. Пловдив и гр. София. □ Мениджмънт на ресторантьорския бизнес“ – ЕК „Европейски колеж по икономика и управление“, Специалност „Туризъм“, гр. Пловдив и гр. София. □ Специализирани видове туризъм - (Културно-исторически, Спортен туризъм, Балнео, Спа и Уелнес туризъм, Ловен туризъм и др.) - ЕК „Европейски колеж по икономика и управление“, Специалност „Туризъм“; гр. Пловдив и гр. София.

Последователно преминава през академичните длъжности „асистент“ (2015 г.) и „главен асистент“ (2016 г.) в Европейско Висше Училище по Икономика и Мениджмънт, където е щатен преподавател до 2018 г. като справките на кандидата показват сравнително ниска средногодишна натовареност (служ. бел. ИК-Р02/039//20.3.2019).

В преподавателската си дейност, д-р Тодоров е полезен за студентите поради богатия се практически опит и познания.

Учебният процес е осигурен от д-р Тодоров с 6 учебника (1 под печат), издадени, без последния, преди кандидатът да получи ОНС "доктор". Учебниците са основно за ученици от средните училища.

Д-р Тодоров отчита участие в 8 научни или образователни проекти - 5 национални и 3 международни.

На базата на изнесената информация, бихме оценили учебната и преподавателска дейност на д-р Димчо Тодоров като разнообразна, но без необходимата аудиторна натовареност, вероятно поради обществената ангажираност на кандидата.

4. Оценка на научните и научно- приложни приноси на кандидата

Не приемам представените от кандидата научни приноси в изложената справка. Не отчитам научни приноси в представените за рецензиране трудове.

4.1. Научно- приложни приноси:

✓ основният научно-приложен принос на кандидата е създадената (авторско право) Национална, независима, доброволна категорийна система "Български национален стандарт", който се внедрява в практиката на българските хотели по желание от експерти от БАЕТ. Подобна система безспорно е полезна за българската хотелиерска практика като алтернатива на официалната система и възможност за допълнително сертифициране на продукта. Не е ясно обаче кой е авторът на системата, дали само д-р Тодоров или екип от специалисти.

5. Критични бележки и препоръки

Препоръчвам на д-р Тодоров да подхожда по-отговорно при издаването на трудовете и да избягва грешките и повторенията, да се ориентира към коментиране на теоретични постановки на базата на публикациите на изтъкнати национални и чужди автори, да излезе извън рамките на нормативната материя и да изследва реални и съществени практически проблеми в областта на туризма и

хотелиерството. Желателно е да увеличи публикациите си в реферирани и индексирани издания в световните бази данни.

6. Заключение

Съобразно изнесената обективна информация считам, че д-р Димчо Тодоров формално отговаря на минималните държавни изисквания за заемане на академичната длъжност "доцент" по ПН 3.9., научна специалност "Икономика и управление (Туризм)".

VI. Общо заключение

На базата на информацията и оценките за дейността и резултатите на участниците в конкурса, представени в настоящите рецензии, класирам кандидатите по следния начин:

1. Гл. ас. д-р Розалин Янев Иванов

2. Д-р Димчо Тодоров Тодоров

Считам, че гл. ас. д-р Розалин Янев е по-подходящият кандидат за заемане на академичната длъжност "доцент", защото (подробна аргументация е изведена в рецензията): - публикувал е наукометрична информация; надхвърля както МДИ, така и университетските; - в трудовете му са изведени съществени научни приноси по тематиката на конкурса; - аудиторната му заетост надхвърля нормативната. В тази връзка препоръчвам на почитаемия АС при Университет "А. Златаров" да избере гл.ас. д-р Розалин Янев Иванов на академичната длъжност "доцент" по ПН 3.9. Туризм, научна специалност "Икономика и управление (Туризм)".

17.06.19

Рецензент

гр. Варна

(Проф. д-р Яна Дъбсва)